Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 116 (616) ♦ Середа, 23 червня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

РОТАЦІЯ–У ПРЕЗИДІЇ, ПЛЕБІСЦИТ–У КОЛКАХ

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 21 червня під головуванням І.С.Плюща, обговорено питання організації подальшої роботи Верховної Ради, орієнтовний порядок розгляду питань на пленарних засіданнях 22—25 червня.

Особлива увага зверталася на необхідність першочергового розгляду проектів законодавчих актів з актуальних економічних і соціальних проблем з врахуванням нинішньої гострої соціально-економічної ситуації.

(Закінчення на 2-й стор.).

ХТО ПРО УРЯД, ХТО ПРО ВИБОРИ, А ХТО Й ПРО РОБОТУ...

Ранкове засідання 22 червня

Хвилиною мовчання депутати вшанували пам'ять загиблих у Великій Вітчизняній війні та Івана Гончара, відомого українського скульптора і патріота. А затим довго обговорювали орієнтовний графік роботи пленарних засідань, затвердили його, але на цьому засіданні так і не приступили до розгляду хоча б одного із затверджених питань. А сталося це тому, що депутати знову вимагали остаточного визначення у всіх питаннях всією Верховною Радою, і це було б непогано, якби не одна деталь: кожен вимагав визначення за своїм сценарієм. А сценарії ці навіть коли збігалися у декотрих з депутатів, то загалом суперечили один одному. Тому депутати хоча й говорили, але проекти законів, надзвичайно важливих, зокрема про Антимонопольний комітет України, не обговорювалися.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Цитата дня

Верховна Рада зробила багато і прийняла багато законів, які потрібні нашій Україні. Верховна Рада сьогодні працює, і вона виступає стабілізуючим фактором у нашому суспільстві, і люди з надією дивляться на Верховну Раду.

Василь Рябоконь.
(З виступу на сесії Верховної Ради України).

СЕЛО ТАКНУЛО

З ініціативи місцевого осередку Руху у селищі Колки Маневицького району на Волині проводився референдум про дострокове припинення повноважень селищної Ради та її голови. Жителі селища висловились за обрання нових властей. За клопотанням обласної Ради народних депутатів Президія Верховної Ради України, розглянувши результати селищного референдуму, призначила нові, позачергові вибори у Колках. Зараз у селищі проводяться висування і реєстрація кандидатів у депутати.

Продиктовано в номер

Рубаймо вікно в Європу

У Києві з участю експертів НАТО завершив роботу міжнародний семінар «Україна і європейська безпека», організований Верховною Радою та Північно-Атлантичною Асамблеєю. Цей представницький семінар став ще одним заходом, спрямованим на інтеграцію України до Європейської спільноти. Його метою було обговорення економічної та політичної ситуації в Україні, статусу молодої Української держави в Європі та вироблення рекомендацій щодо подальшого її розвою.

На семінарі з доповіддю виступив перший заступник Голови Верховної Ради України В.Дурдинець.

Ех, життя моє — трильйончик!

Як повідомив заступник начальника Головного бюджетного управління Міністерства фінансів Валерій Дорогунцов, його відомство невдовзі передасть на затвердження Верховній Раді проект змін і доповнень до бюджету на 1993-й рік. Нестримний розвиток інфляції, зростання цін на енергоносії, підвищення зарплати, пенсій, додаткових виплат населенню і таке інше, за підрахунками Міністерства фінансів, більш ніж подвоїли передбачувані витрати, які значно перевищують реальні доходи держави. Як результат, до Верховної Ради піде проект державного дефіциту у розмірі 11 трильйонів карбованців.

Кожний третій безробітний і голодний

У Києві, Одесі, Івано-Франківську, Кіровограді кожний неповнолітній правопорушник на час скоєння злочину ніде не навчався і не працював. Більш як 100 дітей, яких останнім часом затримано за крадіжки з магазинів, їдалень, буфетів, пояснювали свої дії тим, що хотіли їсти. 33 тисячі «захоплюються» наркотиками. Цю статистику наводили учасники засідання Комісії у справах неповнолітніх при Кабінеті міністрів України, яке провів позавчора віце-прем'єр-міністр М.Жулинський. Аналізуючи сьогоднішню картину дитячого злочинного світу, представники міністерств освіти, культури, юстиції, у справах молоді і спорту, Генеральної прокуратури, Академії педнаук обговорили питання профілактики правопорушень, правового навчання, дієздатності спеціальних підліткових служб і установ тощо.

Абзац з листа

Візьму на себе сміливість порекомендувати страйкарям, та й усім громадянам України, розпочинати «чистку» не з Верховної Ради, а з цеху, підприємства, міста. Саме там зосереджені головні мафіозі, що тримають народ за горло. Тільки «очистившись» на місцях, ми будемо здатні обрати іншу Верховну Раду.

Роман НЕКОЗ,
безробітний інженер.
Київ.

Патріарший посох — до рук відлученого?

У зв'язку зі смертю глави Української автокефальної православної церкви (УАПЦ) Патріарха Київського і всієї України Мстислава синод Української православної церкви — Київського патріархату, яка всупереч волі Мстислава також вважала його за свого патріарха, постановив обрати патріаршим місцеблюстителем архієпископа Львівського і Сокальського Володимира (в миру — Романюка) з возведенням його до сану митрополита. За життя Мстислав позбавив архієпископа Володимира сану і відлучив від УАПЦ.

У Президії Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

Намічено розглянути на цьому тижні ряд питань, що стосуються поглиблення економічної реформи, зокрема про проект програми приватизації, проект Закону про Антимонопольний комітет, внести зміни і доповнення до законів про селянське (фермерське) господарство, про оренду майна державних підприємств та організацій, прийняти інші правові акти.

Передбачено також обговорення блоку питань, пов'язаних з посиленням боротьби із злочинністю. Найближчими днями мають бути розглянуті проекти державної програми боротьби із злочинністю, законів про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю, про боротьбу з корупцією, внесені відповідні зміни та доповнення до Кримінально-процесуального кодексу України.

Пропонується розглянути питання про ратифікацію ряду міждержавних угод.

На засіданні проаналізовано листи і звернення до Верховної Ради щодо стабілізації політичного та соціально-економічного становища у зв'язку зі страйками в Донбасі та деяких інших регіонах. Дано доручення відповідним комісіям терміново внести пропозиції з реалізації висунутих вимог і внесених пропозицій від трудових колективів, місцевих Рад, політичних партій і рухів, громадських організацій, окремих громадян. Звернення з питань, що належать до компетенції органів державної виконавчої влади, передаються на розгляд Адміністрації Президента та уряду України.

Президія розглянула окремі законопроекти, що вноситимуться на обговорення сесії Верховної Ради, а також інші питання державного життя України.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про зупинення дії Указу Президента України від 16 червня 1993 року № 215 «Про невідкладні заходи щодо стабілізації економічної та політичної ситуації в Україні»

З метою більш повного визначення та належного функціонування у період до прийняття Закону про Кабінет Міністрів України механізму взаємовідносин Президента України з Кабінетом Міністрів України, міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади, що випливає з положень статті 114—1, пунктів 1—1, 3—1, 4 статті 97 і частини першої статті 117 Конституції України, та з урахуванням пропозицій з даних питань народних депутатів України, членів Уряду України, фахівців-державознавців **постановляю:**

1. Зупинити дію Указу Президента України від 16 червня 1993 року № 215 «Про невідкладні заходи щодо стабілізації економічної та політичної ситуації в Україні».

2. Цей Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 червня 1993 року

Парламентська хроніка

ХТО ПРО УРЯД, ХТО ПРО ВИБОРИ, А ХТО Й ПРО РОБОТУ...

(Початок на 1-й стор.).

Частина депутатів вимагала остаточно з'ясувати: буде працювати Л. Кучма чи ні, і чи збирається він оприлюднювати заходи щодо виходу з кризи. Депутат О. Стешенко (Луганщина) знову запропонував провести ротацію членів Президії Верховної Ради, бо це, мовляв, допоможе «врятувати ситуацію». Депутату В. Терехову (Крим) здалося, що Народна Рада «готує українське гето 1, може, навіть переворот, оскільки армія, як бачимо, так би мовити, сепаратистськи настроєна». Серед прийнятих рішень: інформація уряду про першочергові заходи щодо подолання кризи буде 23 червня, можливе визначення якогось одного дня для звіту голів постійних депутатських комісій.

Депутат О. Чародєєв (Донеччина) відверто сказав: «Скільки б нам не залишилося працювати — до весни, до осені чи один день,— ми повинні передати, як бігун, естафетну паличку наступному парламенту, і розриву не повинно бути. І ніякої паніки, що буде недовіра, не повинно бути. Знаєте, Ісус Христос п'ять тисяч людей за один день вилікував від прокази, а подякував тільки один. Така природа людей». Згодьтеся, красномовно, але правильно.

Тому я звернувся до депутатів з одним запитанням: з огляду на можливі наслідки вересневого референдуму, які найважливіші питання має обговорити Верховна Рада? І почув у відповідь.

В. ФІЛЕНКО (Харківщина): — Закон про вибори.

— А якщо результат референдуму для Верховної Ради буде позитивний?

— Все одно закон про вибори.

М. ШКАРБАН (Полтавщина):— Доповнюю Філенка. Коли в парламенті розпочалася боротьба за ротацію членів Президії, то це вже й почалася передвиборна боротьба. Тобто з Президії будуть вигнані, скажімо грубо, Яворівський, Танюк, Павличко та інші і «посаджені» ті, хто керуватиме референдумом і передвиборною боротьбою. Про допомогу людям, виходить, не йдеться, а йдеться про передвиборну боротьбу. А ця Верховна Рада мала б схаменутися і зупинити власну агонію, проголосувавши не про референдум, а про нові вибори. Тобто ще раз повернутися до цього питання і замість референдуму на листопад—грудень призначити вибори до нового парламенту. Ця Верховна Рада вже нічого не може зробити, окрім того, що прийняти виборчі закони. В першу чергу, про себе, бо, можливо, конституційне розмежування повноважень Верховної і місцевих Рад також вирішить новий парламент. І тут нічого дивного нема: в суспільстві відбулися зміни, а депутатів обирали за старої системи.

М. ГОРИНЬ (Львівщина): — В першу чергу, як на мене, треба розглянути блок політичних питань. Але одночасно з цим дуже важливе є урегулювання відносин між ланками виконавчої влади — Президентом і Кабінетом міністрів. Останні дії Президента з указами внесли певне сум'яття в свідомість багатьох депутатів. Те ж саме і з Прем'єр-міністром, який то говорить про свою відставку, то забирає свої слова. Песимісти говорять, що це плутаниця, але я вважаю, що там десь є певна домовленість і, можливо, можна буде створити якусь ієрархію виконавчої влади і зосередити її в одних руках. Якщо цього не буде, жодні економічні закони і постанови не втілюватимуться в життя. Отже, першочергово — вертикаль виконавчої влади.

І. ДЕРКАЧ (Львівщина): — Я не знаю, бо не сподіваюсь, що ця Верховна Рада зможе щось зробити. Не можу сказати взагалі.

— А що вона могла б зробити?

— Повторюю: не знаю і ні на що не сподіваюся.

— А що ви хотіли б, щоб вона прийняла.

— Я сумніваюся, що вона може зробити те, що я хотів би. Це неможливо.

С. ДОРОГУНЦОВ (Одещина):— До референдуму, наслідки якого спрогнозувати важко, Верховна Рада повинна інтенсивно попрацювати, щоб на основі стабілізації економіки зупинити подальше зубожіння нашого народу. Нам конче потрібно зупинити подальше падіння виробництва. Для цього треба здійснити комплекс заходів. Серед них: по-перше, відновлення державної монополії зовнішньої торгівлі. Треба, щоб цінності України (ми підрахували: в сумі 4—5 мільярдів доларів щорічно) поверталися до неї і використовувалися урядом на благо народу. По-друге, треба відновити монополію на виробництво і реалізацію лікеро-горілчаних, тютюнових та деяких інших виробів. Гроші від цього пустити на розв'язання соціальних, екологічних проблем. Ці монополії існували давно і завжди були джерелом коштів для держави. Далі: необхідно ввести державну валютну монополію. Не можна миритися з тим, що валютними операціями в нас займаються сотні тисяч громадян, а держава до цього не має ніякого відношення. Далі: треба навести порядок у комерційній банківській діяльності, заморозити одночасно зарплати і ціни, обов'язково ввести карткову систему, бо до осені в нас буде безвихідь з продовольством. Це тільки деякі з невідкладних заходів.

Володимир СКАЧКО.

РЕКВІЄМ ПО СОРОК ПЕРШОМУ

КИЇВ, 22 червня. Страшних втрат завдала Україні минула війна. Мільйони людей стали її жертвами, сотні міст і сіл були перетворені у згарища. У народній пам'яті назавжди залишаться і подвиг фронтовиків, і тяжкі роки окупації, і мужність патріотів, які билися в тилу ворога. Обпалена війною українська земля стала останнім притулком для багатьох її доблесних захисників.

Вшанувати пам'ять полеглих героїв сьогодні, у 52-у річницю початку Великої Вітчизняної війни, у парк Вічної Слави прибули Президент України Леонід Кравчук і Прем'єр-міністр України Леонід Кучма. Вони поклали вінок до могили Невідомого солдата, схиливши голови, хвилиною мовчання вшанували пам'ять захисників Вітчизни.

Прозвучав Державний гімн України. Урочистим маршем алеєю Слави пройшли воїни.

Вінок героям війни від Верховної Ради України поклали також члени Президії Верховної Ради України, народні депутати.

З живими квітами прийшли цього дня до могили Невідомого солдата ветерани Великої Вітчизняної. Під звуки реквієму вони вшанували пам'ять загиблих товаришів хвилиною мовчання.

Вінки і квіти лягли також до пам'ятників та обелісків на честь героїв минулої війни, до інших пам'ятних місць, пов'язаних з визвольною боротьбою проти фашизму.

Укрінформ.

МІНІСТРИ — ЯК ПОЖЕЖНИКИ

НОТАТКИ З ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ КЕРІВНИКІВ МІНІСТЕРСТВ І ВІДОМСТВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Можна, наприклад, зрозуміти страйкарів, коли вони вимагають від власника підприємства підвищення заробітної плати чи скорочення робочого тижня. Аргументи тут прості: мовляв, він нажив на їхній праці мільярди, які, по суті, належать їм. А в нас? Усвідомлюють представники робітничого класу це чи ні, але чергова криза бумерангом б'є по них. Адже в країні, де власник — держава, а дефіцит її бюджету сягає майже чверті валового національного доходу, де спад виробництва змагається з інфляцією, підвищення заробітної плати можливе лише за рахунок прискорення друкування грошей, якими ситий не будеш. Більше того — зарплата ніколи не зможе обігнати інфляцію, а отже, й ціни на продукцію.

Безперечно, мені можуть заперечити, що основні вимоги страйкарів — політичні. Справді, але, згадаймо, вони з'явилися після різкого підвищення цін. Отже, все-таки на першому плані — шлунок, а вже потім політика. І ось нині Кабінет міністрів, як повідомили журналістам керівники і представники Мінфіну, Комітету вуглепрому, Мінекономіки, Мінпраці, працює над пакетом вимог, висунутих страйкарями. Судячи з відповідей організаторів прес-конференції, уряд працює у форсажному режимі. Протягом трьох днів — понеділка, вівторка і середи — він змушений розглянути майже 30 пунктів економічних вимог і віднайти шляхи і засоби їх задоволення чи вирішення. На допомогу запрошено також майже 40 вчених та заступників директорів, які відають економікою на підприємствах, з усієї України.

Ніхто, звичайно, не згадував про Верховну Раду, але, напевне, й так зрозуміло, що останній страйк, який добряче трусонув Україну, є також наслідком недосконалості наших законів, нерішучості, а іноді й зволікання парламенту з прийняттям важливих законодавчих актів. А заложником у цій ситуації вже вкотре стає уряд, який в пожежному порядку змушений розгрібати всі завали. Створюється враження, що ми продовжуємо жити за старими принципами — спершу створюємо проблеми, а потім відважно кидаємо всі сили на їх подолання. За такої ситуації Кабінетові міністрів залишається відбивати як не політичні випади частини народних депутатів, то економічний наступ страйкарів. Про якусь планомірну роботу, очевидно, говорити не доводиться.

Приміром, після прийняття Закону про підприємство почалося шалене зростання заробітної плати за спаду виробництва. І втручатися чи регулювати її ніхто не мав права. У той же час підприємства, які нарощували випуск продукції, опинилися в невигідному становищі. Через два роки після цієї вакханалії нинішній уряд, який не мав ніякого відношення до неї, змушений тепер терміново доопрацьовувати документ про регулювання фонду споживання.

Друге питання, яке вирішував цими днями Кабінет міністрів,— це прискорення взаєморозрахунків. В області на цю операцію відводиться до 3, між областями — до 7 днів. Порушення термінів тягнуть за собою великі штрафні санкції. Але ж це проблема не сьогодення. І скільки грошей встигли «наварити» різні банки на цих операціях за минулі два роки, відомо лише їм.

Врешті-решт, спрощене питання торгівлі з країнами СНД. Ініціативу у цій справі віддано керівникам підприємств. Саме вони вирішуватимуть, що їм вигідно, а що ні. І ще одне. Відтепер 10 відсотками видобутого вугілля (незалежно від виконання держзамовлення) шахтарі мають право розпоряджатися так, як їм заманеться.

На підході й Закон про формування державного і місцевого бюджету, на розгляд Верховній Раді буде внесено питання про 40-годинний робочий тиждень та 28-денну відпустку.

Щодо вимог про поновлення всіх економічних зв'язків з країнами СНД, то вони нереальні. Адже є такі, що невигідні Україні і навіть рвуться між підприємствами в тій же Росії чи Казахстані.

Розглядається пакет документів про регіональну самостійність Донецької, Луганської, Дніпропетровської та Запорізької областей. Уряд розв'язав також проблему забезпечення шахт лісом та ряд інших проблем. А в цілому складається враження, що Кабінет міністрів вважають за багатого дядечка, на якого варто лише натиснути, і він миттю викладе все необхідне зі своїх кишень. На жаль, вони в нього такі ж порожні, як і в більшості з нас. І він, врешті-решт, теж може заявити «Баста!», вибирайте собі іншого. І що ж? Знову міняти мемо шило на мило?

Василь ТУГЛУК.

СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ — В ОКРЕМО ВЗЯТОМУ ХАРКОВІ

У Харкові відбулася тридення Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон у Харкові». Напередодні цієї події преса наробила галасу сенсаційними повідомленнями про грандіозні плани «вільного» міста. Якщо вірити газетам, у недалекому майбутньому в захаращеному міському районі Левада між двома життєво важливими транспортними артеріями — автострадою і залізницею — має вирости місто-красень, яке сучасник може побачити хіба що уві сні. Щоправда, ніхто з організаторів не сказав, коли на «вільних» городян посиплються заморські й вітчизняні щедроти, наче з рогу достатку — давнього символу Харкова.

Ідея «вільності» Харкова народилася не вчора. Провінція завжди ревно ставилася до центру. Особливо після того, як спершу Харків зробили столицею Радянської України. Посівши пізніше місце лише обласного центру, Харків не може змиритися зі своєю долею. А в останні роки у суспільно-політичних колах, місцевій пресі популяризується думка про зловживання Києва столичними правами і про його «розправу» зі своїм головним суперником — Харковом.

Відкриваючи конференцію, голова Харківського міськвиконкому С. Кушнарьов підкреслив, що створення вільної, спеціальної чи ще якоїсь там зони — це не розв'язання усіх наших економічних і соціальних проблем, і навіть не єдиний правильний шлях виведення економіки з безвиході. У цьому не погодитися з мером неможливо. Тим більше, що навіть перші, а отже найважливіші, напевне, найцікавіші доповіді не підтвердили і не виправдали гучномовних заяв декотрих інтерв'юерів напередодні конференції про недалекий Едем у забутому Богом куточку Харкова.

Один шанований академік розповідав у загальних рисах про користь іноземних інвестицій і переконував випадкову публіку відкрити перед заморським капіталом міську браму. А не менш шанований архітектор, тоді як історичний центр міста розвалюється, а на фасадах окремих будинків вже поросли верби, ділився роздумами про те, як освоїти під житло дахи «хрущовок». Третій промовець, скориставшися з нагоди, вкотре відстоював й свою точку зору про спорудження у Харкові нового аеропорту. А голова Харківської облради і заступник глави обласної держадміністрації, послухавши все це, взагалі від слова відмовилися...

Судячи з усього, ідея вільності одного окремо взятого міста, коли й узято не зі стелі, то в кожному разі передчасна, бо ні харківських промисловців, ні підприємців нової хвилі, ні багатьох інших впливових і шанованих у місті людей, зважаючи на їх відсутність у залі, вона поки що не захопила. Не можна сказати, що на неї серйозно потрудилися провідні вчені Харкова. Та й чи варто взагалі говорити нині про якесь особливе становище міста, що стоїть на перехресті багатьох доріг і нерозривно пов'язане, насамперед, економічно, не лише з багатьма містами України, а й з країнами СНД. Парад суверенітетів республік уже довів, що поодинці з економічної прірви нам не видертися. Невже наше життя стане кращим і щасливішим, коли ми ще породимо й парад вільних міст та вільних економічних зон?

Микола КОСИЙ.
Харківська область.

Чи буде зроблено завершальний крок?

Під таким заголовком у засобах масової інформації області опубліковано заяву робочої групи з підготовки пакету документів з питань надання Закарпаттю статусу вільної економічної зони (ВЕЗ) «Європа-Центр». У заяві, зокрема, говориться, що справа ця майже з трирічною «бородою», хоча свого часу ініціативу закарпатців двічі (у 1992 та 1993 роках) підтримав Президент Леонід Кравчук.

Після прийняття Верховною Радою Закону "Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон" закарпатські обласні Рада та держадміністрація внесли до Кабінету міністрів доопрацьований згідно з нормативним актом пакет документів про ВЕЗ.

Документи пройшли два кола експертних висновків у відповідних міністерствах та відомствах. Крім цього, здійснено експертизу в незалежних міжнародних аудиторських службах. Одне слово, документи готові для розгляду урядом. Але він чомусь зволікає, хоч згідно з чинним законодавством мав зробити це протягом двох місяців (строки давно минули — М.Г.).

Мабуть, на думку авторів заяви, представників державної влади турбують «звернення», «протести» і т.ін., що надходили від однієї і тієї ж групи осіб, представлених, щоправда, у різних громадських та політичних організаціях. Зміст один: «не пущать». Члени робочої групи вважають, що опоненти проекту ВЕЗ вбачають в його реалізації реальну небезпеку власним інтересам, політичному становищу, яке тримається на нагнітанні напруженості та на нестабільності.

У коментарі до основних положень проекту автори популярно роз'яснюють, що дасть утворення ВЕЗ мешканцям Закарпаття, і Україні в цілому. І закликають уряд найближчим часом все ж таки зробити завершальний крок.

Розмова про те, чому затяглася справа з наданням Закарпаттю статусу ВЕЗ відбулася також у прямому ефірі обласного телебачення.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Тепловози, трамваї, а тепер і автобуси

97 відсотків тепловозів, що їх випускали в Радянському Союзі, мали марку виробничого об'єднання «Луганськтепловоз». Та змінилися масштаби закордонного і внутрішнього попиту на тепловози, обірвалися численні зв'язки з підприємствами-постачальниками. Виробництвом самих лише тепловозів не можна було охопити весь величезний трудовий колектив об'єднання.

І тоді паралельно тут почали випускати трамваї. Перші з них вже перевозять пасажирів. До речі, усі комплектувальні до них виготовляються лише на Україні. А днями на реєстрацію до державтоінспекції прибув новий автобус. Навіть досвідчені вартові доріг не бачили такого. Це й зрозуміло, бо новенький автобус щойно зійшов... ні, не з конвеєра, а з рук працівників луганського заводу «Горизонт» для фірми «Ділер» — офіційного представника московського ЗІЛу в Луганській області.

Автобус розраховано на 29 пасажирів, він «з'їдає» лише 18—20 літрів дизельного пального за 100 кілометрів пробігу, тоді як звичайний «газончик» — до 30 літрів бензину.

Першими із замовників належно оцінили його працівники агропромислового комплексу, а також луганські та донецькі гірничі рятувальники, для потреб яких він загалом і призначений.

— За умов, коли розірвано зв'язки підприємств колишнього Союзу, налагодити випуск нового автобуса справа надзвичайно важлива, — так заявив директор фірми «Ділер» Микола Ардальянов. — Поки що плануємо випускати в середньому 5 на місяць, а далі новий автобус набере розгін.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганськ.

Зверніть увагу

Лоза і соломка — купони і долари

Ковельське спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Тур» — підприємство народних промислів. У його цехах щороку виробляють 150 найменувань різних виробів з дерева. Найвідоміші з них в Україні і далеко за її межами — 50 видів виробів з лози і 10 із житньої соломки. Саме на цьому підприємстві вісім років тому почали відроджувати древній волинський промисел лозоплетіння. І сьогодні з виробничих цехів виходять оригінальні столи, дивани, зручні крісла, сплетені з лози. Одних тільки ажурних кошиків з лози — 18 найменувань. А ще ж хлібнички, цукорниці, капелюхи, жіночі прикраси із звичайної житньої соломки...

— Маємо власну лозову плантацію, що займає 35 гектарів, — розповів директор підприємства народних промислів Віталій Полухтович. — Росте на ній 13 видів лози. Нам її потрібно багато. Щомісяця використовуємо п'ять тонн і більше. Вирощуємо і жито, яке збираємо вручну, щоб стебло було рівне, не м'яте. Робимо вироби на замовлення людей. Є в нас і власні магазини.

Віталій Павлович розповів, що вироби з лози — меблі для кухні, куточки для відпочинку, різні сувенірні набори експортують до Німеччини, Польщі, Угорщини. Привернули вони увагу і підприємців зі США, Канади, Австралії. Окрім того тут використовують й інші дари лісу. Тут збирають щороку 400—500 тонн березового соку, чимало лікарської сировини. Власна пасіка на 150 вуликів дає цілющий мед.

Колектив не тільки бере від природи. В цьому році, наприклад, вже висаджено 68 гектарів нового лісу. Заклало нові площі під лозу. Підприємство розширюється, а кількість замовлень на вироби з лози зростає.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Ракетники наблизилися до ферм

Що Південний машинобудівний, який досі випускав винятково ракети, ракетоносії та інші космічні апарати, тепер випускає ще й звичайнісінькі тролейбуси, давно всім відомо. Від такої конверсії ми справді у виграші.

А недавно спеціалісти «секретного» конструкторського бюро «Південне» створили і передали у серійне виробництво унікальний анаеробний енергетичний біопристрій. Що це таке? Якщо говорити зрозумілою людською мовою, то це — фабрика-установка, котра перероблятиме... звичайний гній. Точніше, відходи свинарства, що, як відомо, надто токсичні і шкідливі, повсюдно забруднюють землю, річки, ставки і не завжди використовуються на полях як добрива. А ось після переробки на сконструйованій ракетниками біофабриці, цим раніше отруйним гноєм можна буде підживлювати лани.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

ВОДА ЗВАРЮЄ... МЕТАЛ

Це було схоже на диво. Коли ми зайшли на дослідну дільницю, директор Кіровоградського заводу радіовиробів Леонід Бондаренко змовницьки підморгнув і звернувся до одного з робітників:

— Ану, алхіміки, покажіть свій витвір. Певно, гості такого ще в житті не бачили.

Робітник усміхнувся, узяв пляшку і почав лити якусь рідину в апарат, що віддалено нагадував звичайну домашню газову плиту. Тільки всередині різні поліетиленові трубки, каскад циліндриків, інше начиння. Та ще звідти виходили два гумові шланги і закінчувалися всім знайомим автогенним пальником.

Чоловік клацнув вимикачем, запалив сірника, крутнув краники і з пальника з характерним шипінням вирвався струмінь блакитного полум'я. Нахилившись над столом, робітник зсунув докупи два листи жерсті і повів пальником. З'явився рівний шов звареного металу.

— Оце і є той електролізно-водний генератор, про який ви запитували, — сказав Леонід Денисович. — Він розкладає звичайну воду на водень і кисень, а потім їх можна використовувати для різання чи зварювання металу. Перша партія з десяти зразків тепер проходить усі види випробувань. До кінця року виготовимо ще тисячу, а потім — відповідно до потреби. Будуть замовлення — задовольнятимемо без обмежень: потужностей у нас досить.

Випускати газозварювальні апарати такого типу заводчан примусив ринок. З розпадом колишнього Союзу вони почали різко втрачати ринки збуту радіовиробів та телеустаткування як у Росії, так і в Середній Азії та Прибалтиці. До травня 1992 року ще протрималися, а в червні розробили програму, яка на інших виробах допоможе відшкодувати втрачене.

Звісно, сумно, що єдине в Україні виробництво, яке випускає висококласні, на рівні японських, динаміки та устаткування для телестудій, ретрансляторів, пересувні телестанції, відеомагнітофони і таке інше, минулого літа перейшло на виготовлення автоматики для опалювальних газових котлів і штампує їх до 3000 щороку, обіцяючи в 1993 забезпечити ними Кіровоградщину, а через три роки — і всю Україну.

Де подітися — умови диктує ринок. Тож і електролізно-водний генератор освоїли не з доброго життя. Але річ зробили першокласну. Купили в Інституті електрозварювання імені Патона потрібну документацію, перепрофілювали виробництво — і ось маєте таке диво. Що цікаво, розраховане воно на забезпечення трудівників села. Нині, як відомо, потрібного для газозварювальних апаратів карбіду та кисню не докупишся. А й придбаєш, то часто-густо в бочках самий лише перетлілий попіл. А тут у кожній тракторній бригаді чи в майстерні можна поставити диво-агрегат. Залив дистильованої води, додав 1,5 кілограма каустичної соди, 1,5 літра ацетону чи спирту, а найпевніше — нетилованого бензину, — і вари собі чи ріж, що хочеш. Від жерсті завтовшки в аркуш паперу до дев'ятисантиметрової рейки. Живиться генератор від звичайного електрозварювального апарата, що входить до комплекту і споживає зовсім мало енергії.

Швидко знайшлися й замовники, щоправда, не на Кіровоградщині, бо, як відомо, велике бачиться на відстані. Харків'яни не дають спокою директору — коли ж будуть такі незвичайні апарати? Приїжджають з інших областей. Можливо, й земляки незабаром дізнаються про виготовлену для села новинку. Хай не хвилюються — вистачить усім.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Продиктовано в номер

Шлях лейтенантів

В урочистій обстановці пройшов випуск лейтенантів у Севастопольському військово-морському інституті України. Перші офіцерські погони і кортики молодому поповненню Збройних Сил України і Росії вручили начальник училища контр-адмірал Віктор Макаров, начальник Головного управління військової освіти МО України генерал-майор Юрій Прокоф'єв, Командуючий ВМС України віце-адмірал Борис Кожин, заступник командуючого ЧФ віце-адмірал Віталій Ларіонов. 239 випускників служитиме у Військово-Морських Силах України, 7 — в інших родах військ України, 372 — у ВМФ РФ, один — у Збройних Силах Молдови. 88 чоловік, за їх бажанням, одразу ж були звільнені в запас, 60 з них виявили бажання працювати в атомній енергетиці України.

Як не важко, а будуєм

Для мешканців селища Голоби і навколишніх сіл Ковельського району Волині місцеві будівельники здали в експлуатацію нову двоповерхову дитячу поліклініку на три відділення. За сприяння керівників районної держадміністрації всі лікувальні кабінети та палати обладнані новітнім устаткуванням.

У 1992 році в селах району було введено в дію 6 сільських шкіл, 5 дитячих садків, 2 клуби, лікарську амбулаторію на 100 відвідувань, їдальню, комплекс дитячого будинку із спальним корпусом на 160 місць, 21 житловий будинок.

Ось така «змичка»

Новостворена спілка незалежних підприємців Черкас підписала з приватним інститутом управління бізнесом взаємовигідний контракт. Спілка стала генеральним спонсором вузу і встановила для найздібніших студентів іменні стипендії, а інститут готуватиме для підприємницьких структур кадри для управління бізнесом: менеджерів, економістів-правознавців, фахівців з маркетингу та інформаційних технологій.

Через 42 роки

23 червня 1941 року у Луцькій в'язниці, яка знаходилась в старій частині міста, енкавеесівцями без суду і слідства було розстріляно і замордовано більше двох тисяч чоловік. На цьому трагічному місці відбувся багатолюдний мітинг-реквієм. Представниками всіх конфесій на Волині була відправлена панахида по розстріляних. Вінки пам'яті, букети живих квітів лягли до стін колишньої в'язниці, де сьогодні розміщене музичне училище.

Микола Багров: «Я ПРОТИ РОЗПОДІЛУ ФЛОТУ»

За підсумками зустрічі двох президентів, на якій обговорювалася ситуація на ЧФ, спікер кримського парламенту Микола Багров провів прес-конференцію. Він повідомив, що ВМФ Росії і ВМС України матимуть спільну військово-морську базу в Севастополі. «Як я й наполягав, — підкреслив М.Багров, — термін перехідного періоду зберігається до 1995 р., що було визначено Ялтинською угодою».

Спікер кримського парламенту зазначив, що Севастополь невід'ємна частина Республіки Крим, і змінити цей статус зможуть тільки самі громадяни. Мають бути враховані позиції севастопольців і ВР Криму. Він дещо розчарований тим, що президенти все-таки вирішили поділити флот: «Чому я систематично виступаю проти розподілу флоту? Можна поділити кораблі і людей, але як поділити систему стеження, яка складалася десятиліттями? Це неможливо. До того ж, військова присутність у Чорноморсько-Середземноморському басейні посилюється. На даному етапі ЧФ повинен бути збережений як єдина боєздатна одиниця».

Відповідаючи на запитання, чи будуватиме Україна кораблі для російського флоту, М.Багров сказав: «Я з оптимізмом дивлюся на це».

До речі

Як повідомили нашому кореспондентові у Спілці офіцерів ВМС України, певна частина офіцерів і адміралів ЧФ не задоволена Московською угодою. Вони планують провести у сезоні цього року акцію підняття андріївських прапорів на бойових кораблях ЧФ, щоб таким чином примусити президентів переглянути і, врешті-решт, скасувати угоду. Голова севастопольського комітету «Фронта национального спасения», народний депутат Республіки Крим і Севастопольської міськради Олександр Круглов, виступаючи на мітингу сотні прихильників, сказав, що підніматиме народ проти Московської угоди стосовно ЧФ. Стало відомо, що 20 червня Круглов виїхав до Москви на сесію ВР РФ. На тому ж мітингу він заявив: «У столиці я зроблю все можливе, щоб питання про Севастополь як російське місто, було вирішено остаточно».

Олександр ПІЛАТ.

Приватизація: «за» і «проти»

Почім сьогодні «мрія»?

Навіть якщо вона і рожева, то, як на сьогодні, її й за тисячі не купиш. На першому аукціоні в Рівному магазин «Мрію», стартово оцінений у 2,5 мільйона, продали у сто разів дорожче. Та це не була рекордна сума: та ж фірма «Еліксир» уподобала й «омріяла» за 290 мільйонів карбованців недоброблену пекарню-магазин. І магазин «Подарунки» також. Три об'єкти купила виробничо-торгова фірма «Райдуга», один магазин «самовикупився» — колектив організувався у товариство покупців і ризикнув...

— Аукціон, нам здається, пройшов непогано, — сказав голова міської управи Іван Федів. — Люди побачили, що це таке і, головне, зроблено перший реальний крок у малій приватизації... Для мешканців міста, для споживачів аукціони не стануть втратою, а навпаки: буде залучено чималі кошти для потреб міста, а ті, хто викупив об'єкти, маючи гроші, зможуть піднести їх роботу на значно вищий рівень. У майбутньому маємо намір запровадити обмеження, щоб в одні руки не потрапляли більш як два об'єкта...

Аукціон, отже, відбувся. Стартова ціна продажу більш як десяти об'єктів складала 79 мільйонів карбованців, а виручено понад мільярд.

Та є у цій події одне «але». За кілька днів до аукціону рішення про його проведення було опротестоване прокурором Рівного паном Олійником. Мотивація — порушення чинного законодавства щодо проведення аукціонів. Посилаючись на те, що все до своїх рук прибирає мафія, проти аукціону виступили деякі громадські організації міста (до речі, в останній момент кілька об'єктів було знято з аукціону).

— Відповідь на протест, — сказав прокурор, — має надійти протягом десяти днів. Почекаємо, тоді побачимо, що робити далі...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Зверніть увагу

Податки чи відрахування, а платити треба

У пресі з'явилися повідомлення, ніби з ініціативи Спілки журналістів скасовано податки, які раніше сплачували районні та обласні газети у розмірі шести відсотків від авторських гонорарів. Це дезорієнтує редакції газет, ускладнює роботу інспекторів Державного агентства України з авторських і суміжних прав на місцях.

Насправді йдеться не про податки, а про відрахування до Журналістського фонду України, які ніхто не скасовував, а відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 3 березня 1992 року «Про розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва» сплачують до Журфонду всі розташовані на території України редакції газет та журналів. Відрахування здійснюються через Державне агентство з авторських та суміжних прав при Кабінеті міністрів, а зібрані кошти надходять на рахунки обласних і міських організацій Спілки журналістів і використовуються для соціального захисту журналістів.

В. ДРОБ'ЯЗКО,
Голова ДААСПу України.

Реалії

Вакантні місця залишилися

Вражали порожнечею виборчі дільниці Чернівців у день виборів до міської Ради народних депутатів на вакантні місця. Люди відмовились виконати свій «конституційний обов'язок».

Тільки один кандидат, — Ігор Іванів, який балотувався по восьмому округу, набрав потрібну кількість голосів. Підтримали виборці кандидата фізико-математичних наук, що керує відділенням Приватбанку. Може, це й закономірно?

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Дипломати пішли в народ

Два дні у Черкасах тривало виїзне засідання київського «Трейдклубу» — громадського об'єднання ділових кіл і дипломатичних представництв зарубіжних держав в Україні. Члени клубу — 43 дипломати з 22 країн світу, представники МЗЕЗ України побували на заводі хімреактивів, спільному підприємстві «Агроінт», відвідали мисливське господарство «Коробівка». Відбулась також зацікавлена розмова в обласній держадміністрації.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

У «Байди» будуть справжні юнги

Довідавшись, що в Україні споруджується новий бойовий корабель «Байда Вишневецький», педагоги й учні Косівської середньої школи № і розпочали збір коштів на цю важливу справу. Поштовхом стало те, що славний козацький ватажок Байда — виходець з Галичини.

Добрий почин дістав підтримку — прикарпатці активно перераховують гроші на спеціальний рахунок з позначкою: «На спорудження корабля "Байда Вишневецький"».

Василь БАБУХ.

Івано-Франківська область.

Нечистоти ллються у Дніпро

Закрито міські пляжі Запоріжжя. Через велику аварію на каналізаційних колекторах нечистоти полилися прямо у Дніпро. Лікарі санепідемстанції виявили у воді збудників багатьох інфекцій.

Аварія сталася тому, що колектори діяли з великим перевантаженням, а спорудження нових, здається, загрузло.

Яків ІВАНЕНКО.

Запоріжжя.

Спорт

Кубок — у «СКІФ-Сілекса»

52 команди включилися у боротьбу за Кубок України, а до фінальної частини, змагання якої проходили у Києві пробилося вісім команд. Переможцями у групах стали команди «Надія» (Запоріжжя) та «СКІФ-Сілекс»(Київ), які і розіграли між собою почесний приз.

Тисяч п'ять болільників, які прийшли до Палацу спорту, де проходив фінальний матч, не нудьгували. І не тільки тому, що міні-футбол гра динамічна. У цього матчу була своя інтрига, яка тримала всіх у напрузі до останнього удару по м'ячу. І футболісти вирішили порадувати болільників за повною програмою кубкового фіналу, бо у основний час переможця не було виявлено. У додатковий — також, а потім були ще і пенальті.

Повели у рахунку кияни (Усаковський), але технічні й швидкі гості не тільки відігралися, а й вийшли уперед. У них відзначалися Книш і Петрук. Відігралися господарі за дві хвилини до закінчення основного часу — 2:2. Гол забив Марцун.

У додатковий час рахунок не змінився. І були призначені 6-метрові удари. П'ятірки гравців, які були на полі, завершили і цю дуель внічию — 4:4. На майданчик були викликані гравці з лави запасних. Киянин пробив влучно, а гравець «Надії» пробив вище воріт, — 5:4. Кубок команді «СКІФ-Сілекс» вручив Президент Асоціації з міні-футболу України Геннадій Лісенчук. Були відзначені призами і кращі гравці фінального матчу.

Після гри Геннадій Лісенчук сказав:

— Вважаю, що фінал вдався. У цьому велика заслуга генерального спонсора Асоціації фірми «Сілекс», якою керує Віталій Павлович Суржко. Завдяки цій людині, закоханій у футбол, ми отримали справжнє свято. Всі команди жили і харчувалися на судні, яке орендує фірма «Сілекс». Вона ж орендувала на час змагань і Палац спорту.

При підтримці «Сілекса» збірна України, яка буде складена з гравців команд, що виступали у Києві, почне готуватися до міжнародних матчів. Переконаний: наш міні-футбол може гідно представляти Україну у змаганнях різного рангу.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Стомилися, лідери?

Першість України. Перша ліга. 41 тур. «Динамо-2» —«Десна» 1:1, «Рось» — «Автомобіліст» — 3:0, «Приладист» — «Закарпаття» —2:0, «Прикарпаття» — «Скала» — 1:3, «Металург» — «Нафтовик» —2:1, «Евіс»—«Ворскла» —4:1, «Артанія» — «Сталь» — 2:1, СК «Одеса» —«Хімік» —3:3, «Кристал» — «Шахтар» — 1:0, «Темп» — «Поліграфтехніка» — 1:1.

Фініш будь-якого турніру завжди щедрий на сюрпризи. Не винято і цей. Незаплановане очко втратив на полі стадіону у Баранівці Житомирської області «Темп». «Нафтовик» мав шанс скоротити відстань до заповітного другого місця, але поступився «Металургу». Та найнеприємніший сюрприз власним прихильникам «подарувало» «Прикарпаття», яке вдома поступилося «Скалі». Втім, мабуть, команді із Стрия очки більше потрібні...

У вінницької «Ниви», яка цього туру відпочивала, залишилося 58 очок. «Темп» має 55, «Нафтовик» — 51, «Ворскла» і «Прикарпаття» — по 48, «Евіс» — 45, «Поліграфтехніка» і «Норд — АМ — Поділля» — 44 очки.

Останнє місце посідає «Шахтар» — 14 очок. У «Росі» та «Артанії» — по 31, у «Приладиста» — 32, у «Динамо-2» і «Десни» — по 33 очки.

Матчі 42 туру відбудуться 24 червня.

Дмитро КОМАРЕНКО.

НАС І ДАЛІ НЕ РОЗУМІЮТЬ.
Або вдають, що не розуміють...

Гаряча тема

Недавній виступ у парламенті Прем'єр-міністра Л.Кучми щодо ядерного статусу України наробив такого «шелесту», що його відгомін швидко докотився й до політичної столиці Європи — Брюсселя. І тамтешні телерадіокомпанії покваппиво оголосили Україну «третьою ядерною потугою світу».

Хоча насправді повідомлення були досить далекі від істини, така інформаційна ін'єкція зробила свою справу. Бо в НАТО, як то кажуть, уже були в курсі, і не забарилися (що трапляється рідко) з висвітленням реакції Північноатлантичного союзу на події в українському парламенті.

Реакція НАТО вмістилася в один рядок: «Ставлення НАТО до України залишається незмінним, як і незмінним має залишатися ставлення України до виконання Лісабонських протоколів». Однак така лаконічність може свідчити лише про те, що Північноатлантичному союзові не до душі дебати в парламенті України. Адже загострення дискусії стосовно виведення з української території стратегічних ядерних озброєнь стало для НАТО якоюсь мірою несподіванкою. «Несподіванкою,— зазначив у приватній бесіді один з чиновників НАТО,—бо попереднє виведення тактичної ядерної зброї з території України відбулося оперативно і безболісно».

Що ж, позбавившись тактичного ядерного арсеналу, Україна зробила цим блискучий реверанс перед Заходом, проте відповідних жестів (маються на увазі фінансові компенсації та гарантії безпеки) з боку західних країн так і не дочекалася. Та, мабуть, марно сподіватися, що новий подібний крок України — ліквідація стратегічного ядерного озброєння «розчулить» світове співтовариство, яке, до речі, не зовсім ясно усвідомлює (або вдає), яких саме гарантій національної безпеки добивається наша держава. Натомість світове співтовариство не поминуло нагоди вхопитися за слово України про її наміри стати без'ядерною, нейтральною державою. До того ж часто-густо плутаючи наміри із статусом. Тут не втримаюся, щоб не процитувати з цього приводу слова генерального секретаря НАТО Манфреда Вернера, сказані під час зустрічі з журналістами: «Оскільки Україна — нейтральна держава (?!), то тут справді необхідно подумати, які саме форми гарантій безпеки їй можна надати». Це означає, що ядерні держави — учасниці НАТО, вже, як то кажуть, сплять і бачать Україну нейтральною, проте ще далекі від думки схвалити її пропозиції про укладення двосторонніх угод щодо зобов'язання не застосовувати ядерної зброї або не допускати шантажу України, яка не матиме такої зброї на своїй території. Вже не кажучи про готовність захистити Україну, якщо проти неї буде застосовано ядерну зброю третьою стороною.

Ще дальші від такої ідеї країни — неучасниці НАТО, зокрема Китай і Росія. Щодо останньої, то навіть підписання такого договору не слід було б розглядати як щось вагоміше за символічний акт. Бо з власного гіркого досвіду ми не раз переконувалися, що Росія порушує домовленості ще до того, як на них висихає чорнило. А в такому разі не слід тішити себе ілюзіями, що світове співтовариство, і зокрема Північноатлантичний союз, одразу буде нас по-справжньому боронити. І цього вчать уроки історії.

Чи змогло світове співтовариство допомогти Чехословаччині у 1938 році, хоча республіка була членом Ліги Націй і мала на той час двосторонні угоди про взаємодопомогу з Францією і СРСР? Що змогло вдіяти світове співтовариство у 1939 році, коли Ріббентроп і Молотов краяли Європу? Чи вдалося тоді захистити Польщу, яка також була членом Ліги Націй?

З того часу світ за своєю суттю змінився не дуже. У ньому, як і раніше, господарюють сильні. Ось кілька прикладів із сьогодення. Після того, як США і Росія не змогли дійти згоди стосовно шляхів подолання югославської кризи, НАТО поспішило «вмити руки» — переклало усі претензії щодо своєї бездії на ООН і Раду Безпеки. Манфред Вернер заявив, що доки НАТО не одержить спеціального мандату від Об'єднаних Націй, доти натівські війська в боснійський конфлікт не втручатимуться. «Завдання НАТО, — зазначив він, — дбати про безпеку країн — учасниць цього союзу».

Прикладами того, що слабким слід покладатися лише на самих себе, можуть слугувати Угорщина і Болгарія. Стурбовані тим, що конфлікт в екс-Югославії може перекинутися через кордон на їх території, ці держави звернулися по підтримку до того ж НАТО. Звісно, гарантій безпеки Північноатлантичний союз не давав. Його генеральний секретар лише висловив надію, що світове співтовариство не допустить поширення югославського конфлікту на сусідні держави.

Отож і Україні немає на кого покладати великих надій, окрім як на себе. Проте це не означає, що вона мусить утримувати на своїй території весь стратегічний ядерний арсенал. У першу чергу Україна має позбутися тієї зброї, яка токсично насичена, морально і фізично застаріла. Здійснення такого кроку зумовлене кількома, вже відомими чинниками. По-перше, утримання цієї частини зброї може призвести до непоправних екологічно шкідливих наслідків, матеріальних збитків. По-друге, на міжнародній арені тема ратифікації Україною СТАРТу-1 поступово стає предметом спекуляції з боку Заходу в діалозі з Україною, починає набувати форми зачарованого кола, на зразок: якщо ви ні, то й ми теж ні!

Негативно оцінив такий розвиток подій посол України в країнах Бенілюкс, в НАТО і Європейському Співтоваристві Володимир Василенко. На його думку, Україна за негативного до неї ставлення світового співтовариства через зволікання з ратифікацією СТАРТу-1, може потрапити до пастки. Тобто «залишитися віч-на-віч з ... Росією та власними проблемами».

Це не можна не розуміти і тому логічно передбачити, що наша держава зрештою ратифікує згаданий договір. І звісно, світове співтовариство віднайде кошти для його реалізації. Зокрема Європа, бо не хоче стати заложницею конфлікту між ядерною Росією та ядерною (де-факто) Україною. Проте перш ніж виголосити знамените хемінгуеївське: «Прощавай, зброє!», Україна має відстояти перед Заходом свої умови щодо фінансування компенсацій за цінні компоненти, які містить у собі та ядерна зброя, що підлягає скороченню. До речі, останнім часом Росія посилено веде переговори з Європейським Співтовариством про можливості експортування до Європи урану. Хтозна, чи не про той уран йдеться, котрий одержала б Росія разом з передислокованим з України тактичним ядерним арсеналом?

Ростислав ДЕМЧУК.

Брюссель.

Пам'ять

ТУТ НАРОДИВСЯ, ТУТ БУВ УРЯТОВАНИЙ

Нотатки про поїздку Шеваха Вайса до Борислава

Кілька днів тривав візит в Україну голови кнесету Ізраїлю Шеваха Вайса. Відвідав він цими днями й місця, де народився, де минуло дитинство. Він не був там 46 років. На душі було нелегко — Шевах Вайс їхав до безіменних могил, де серед убитих фашистами та їхніми посіпаками в роки минулої війни 30 тисяч чоловік, 14 — його найближчі родичі: бабуся, дідусь, дядьки, тітки, двоюрідні брати й сестри.

Шевах Вайс їхав до свого дитинства — до міста Борислава.

Коли розпочалася війна, майбутньому державному діячеві Ізраїлю було шість років. Окупанти розстрілювали євреїв. Смерть була неминуча — справа лише в тому, скільки її чекати, до якої акції потрапиш: другої, третьої, четвертої... П'ятої вже не було: не залишилося живих євреїв.

Родині Вайсів поталанило. Їхній будинок стояв у низині край самої дороги. Поруч, на тому ж подвір'ї, стояли будинки сусідів — українки Юлії Матчишин і полячки Ядвіги Гураль. Ось ці дві жінки та їхні родичі й урятували своїх сусідів. Урятували, ризикуючи життям і власним, і своїх близьких. Вони переховували восьмеро чоловік, постачали їх продуктами. І не день, не два — три роки. Три роки постійного ризику! А ризик був: фашисти їх шукали й приходили на подвір'я. Вайси, сидячи в одному із закрутів підвалу, навіть бачили їх.

Власне, це був не підвал, а скоріше підпілля, висота його не перевищувала метра, отож пересуватися в ньому можна було лише навколішки. Більше двох років Вайси — четверо дорослих і четверо дітей — пролежали, скоцюрбившись, у цьому лігві. Потім вісім місяців їх ховала Ядвіга Гураль. Нарешті, в 1944 році прийшло звільнення.

Два роки маленький Шевах устиг провчитися в українській школі, а потім уся сім'я через Польщу нелегально виїхала до Палестини — держави Ізраїль ще не існувало. Це було 1947 року.

Жива мати Шеваха — Геня, її й зараз пам'ятає багато сусідів по вулиці. Їй уже 90 років. Торік у такому ж віці помер батько. Живий і старший брат Арон. Він часто буває в Україні.

Перша зупинка — в Бориславі — на місці першого масового розстрілу євреїв. Зараз тут, у лісі, де лежать 12 тисяч убитих, встановлено пам'ятник. Таких пам'ятників у місті три. Всі — з єврейськими написами та шестикутною зіркою. Немає, на жаль, пам'ятника на бойні, де людей кидали живими до ями з вапном. Яму засипали, а над нею збудували виробничий цех. Характерна ознака часу: цех спорудили в роки застою, а пам'ятники — вже в незалежній Україні.

Машини під'їхали до будинку, де мешкали Вайси. Тут усе збереглося, як було півстоліття тому. Так і стоять три будинки, де жили Вайси, Матчишини, Гуралі. Біля будинків зібралося багато людей, дехто пам'ятає родину Вайсів, називають імена. Імена людей, яких давно немає. Підходить жінка. У дитинстві вона ходила до одного дитячого садка з Шевахом. Обійми, сльози...

Шевах Вайс заходить до будинку — будинку свого дитинства. Він пам'ятає все: тут стояли ліжка, тут — стіл, тут — книжкова шафа. Він пам'ятає і першу книгу, яку прочитав сам: «Граф Монте-Крісто» польською мовою. Він заходить до будинку своїх рятівників, яких давно нема серед живих.

Далі лаз до того самого підпілля, де його сім'я провела понад два роки. Той самий лаз. У присутніх навертаються на очі сльози, коли Шевах Вайс влазить до отвору: навкарачки, як і тоді. Так само навкарачки він зникає у темноті свого колишнього сховища.

Потім знову розмови із земляками. Перекладач не потрібен. Ш.Вайс розуміє мову й так. Щоправда, відповідає польською, яку тут теж знає багато людей. У разі потреби допомагає Дмитро Павличко.

Потім у міськвиконкомі відбулася зустріч з представниками єврейської громадськості Борислава.

Машини вирушають до Дрогобича. Тут гість з Ізраїлю поклав вінок до будинку, де жив видатний польський письменник, єврей за національністю, Бруно Шульц. Він і тут був убитий фашистами в 1942 році.

По приїзді до Львова Ш.Вайс провів коротку прес-конференцію і зустрівся з представниками єврейських організацій міста. На прес-конференції Ш.Вайс висловив свої симпатії до українського народу та впевненість у дружбі народів України та Ізраїлю.

Були й прикрі моменти. Чого варте запитання: «Пане Вайсе, як ви ставитеся до Кагановича?» Або запитання на прес-конференції: «Як ви ставитеся до організаторів голодомору в Україні Троцького, Раковського та Кагановича?» Довелося роз'яснити, що голод був у 1933 році, а Троцького вислали з країни ще в 1929. Раковський — не єврей, а болгарин. А сталінський сатрап Каганович був на Україні в 1927 році і потім недовго після війни. Пов'язувати злочини сталінської кліки, тоталітарної системи з національністю високопоставлених бонз цієї системи — безглуздо. Адже що тоді казати про грузинів, що дали Сталіна, Берію та інших? Чи про німців, які дали Гітлера?

Дії таких «борців за справедливість» не змогли затьмарити вражень від поїздки, в якій голову кнесету дружньої країни зустрічали тепло й доброзичливо.

Шевах Вайс залишив нашу країну з добрими почуттями до українського народу, з вдячністю до своїх рятівників, з твердою вірою у велику дружбу та майбутнє наших двох держав — України та Ізраїлю. Так тому й бути!

Ілля ЛЕВІТАС.

КРИВАВИЙ ШЛЯХ ДО МИРУ

Як і слід було чекати, підписання керівництвом Нагірного Карабаху представленого дев'ятьма країнами — учасницями НБСЄ плану врегулювання карабаського конфлікту не зменшило напруженості на фронтах. І хоча останніми днями спостерігається відносний спокій на вірмено-азербайджанському кордоні, цього не можна сказати про ситуацію в Карабасі. Так, на світанку 16 червня азербайджанські війська після масованої артпідготовки перейшли у наступ по всій лінії фронту на сході НКР.

У штабі оборони Нагірного Карабаху цей наступ пояснюють безладдям у лавах збройних сил Азербайджану, пов'язаним з гострою внутріполітичною кризою в республіці.

Таким чином очевидно, що хоча Азербайджан і підписав запропонований НБСЄ варіант мирного врегулювання і навіть вітає аналогічний крок Карабаху, годі й говорити про реальні результати цієї миротворчої акції, оскільки Азербайджан не виявляє ніякого прагнення до миру.

Тим часом, не виключено, що каламутять воду в основному азербайджанські збройні формування, які вийшли з-під державного контролю. Однак у такій ситуації вимагати від Карабаху певних поступок, зокрема виведення сил самооборони з Кельбаджара, принаймні, безвідповідально. І дуже дивно, що подібний варіант пропонується такою авторитетною міжнародною організацією, як НБСЄ.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

Кому заважає незалежний прокурор

Численні заяви про правову державу, про утвердження верховенства закону, що останнім часом лунають на всіх рівнях, часто-густо не відповідають реальним вчинкам. Роками вироблена звичка вирішувати проблеми і конфлікти в обхід правових норм, на жаль, збереглася і донині в діяльності багатьох відомств та керівників. Недарма органи прокуратури за останні два роки лише вибірковими перевірками виявили понад 140 тисяч порушень закону. Тим часом їх значно більше.

Володимир КРОТЮК, начальник управління загального нагляду Генеральної прокуратури України, державний радник юстиції 3-го класу.

Дмитро УСАТОВ, заступник Генерального прокурора України, державний радник юстиції 2-го класу.

Загальновідомо, що реформи, які відбуваються в нашій незалежній державі, можуть бути успішними лише тоді, коли вони грунтуватимуться на міцному правовому фундаменті, на неухильному дотриманні законності у всіх сферах життя суспільства, прав громадян. Тому сьогодні питання може стояти тільки так: або ідеї правової держави будуть реально втілюватись у життя, або вони залишаться порожніми словами, і законність, як і раніше, служитиме можновладцям.

У цих надзвичайно складних і напружених умовах, коли повсюди процвітають безладдя, правовий нігілізм, беззаконня та злочинність, вочевидь необхідно всіляко посилювати роль всієї правоохоронної системи, забезпечувати чіткий контроль за дотриманням законів. Замість цього, на шкоду справі, пропонують ламати правоохоронні органи, непродумано їх реорганізовувати тощо. Є спроби втягнути органи прокуратури в політичну орбіту, перетворити на слухняний інструмент політичних угруповань. Принцип незалежності прокурора, який в переважній більшості регіонів реально втілюється в життя, викликає, на жаль, невдоволення деяких діячів, нападки з їхнього боку. Особливо коли йдеться про здійснення прокуратурою нагляду за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом міністрів України, відомствами, іншими органами державного і господарського управління та контролю, місцевими Радами народних депутатів, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, посадовими особами та іншими, як це передбачено статтею 1 Закону України «Про прокуратуру».

Виконуючи цю функцію, органи прокуратури в минулому році в порядку загального нагляду виявили понад 56 тисяч порушень закону. Більшість із них у сфері соціальних, особистих прав і свобод громадян (18 тисяч), у сфері економічних відносин (14 тисяч), в діяльності місцевих Рад народних депутатів і місцевої державної адміністрації (4 тисячі). Прокурори вживали відповідних заходів для усунення порушень законів. Органи виконавчої влади та управління, керівники підприємств, установ і організацій розглянули 31 тисячу приписів і подань прокурорів, задовольнили 13,6 тисячі протестів. За наслідками перевірок 37 тисяч посадових осіб притягнуто до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності, понад 200 — до кримінальної.

Генеральна прокуратура України в 1992 році винесла 24 протести на незаконні правові акти, у тому числі на десять постанов і розпоряджень Кабінету міністрів України, вісім наказів та інструкцій Міністерства фінансів України.

З метою усунення порушень закону Кабінету міністрів, міністерствам і відомствам внесено 16 подань. Про стан законності та вжиті заходи Верховній Раді, Президенту, Комісіям Верховної Ради направлено 14 доповідних записок та інформацій. В порядку законодавчої ініціативи до Верховної Ради внесено 17 пропозицій щодо змін і доповнень до законів України.

Уся ця робота в кінцевому підсумку була спрямована на захист інтересів держави, передбачених законом прав і свобод громадян.

У цьому зв'язку зовсім незрозумілою є позиція окремих політиків, державних діячів та науковців щодо місця і ролі загального нагляду як галузі прокурорської діяльності. Так, побутує думка, що відновлення функції загального нагляду прокуратури поставило б її не лише над іншими владами, а й над конкретними людьми.

По-перше, про яке відновлення загального нагляду може йтися, коли цю функцію прокуратура виконує на підставі статті 162 Конституції України та Закону України «Про прокуратуру».

По-друге, не можна погодитися з тим, що здійснення загального нагляду поставить прокуратуру над іншими владами. Слід зауважити, що прокуратура не втручається в діяльність будь-якої влади і не підміняє її. Вона діє тільки притаманними їй методами на підставі закону.

Якщо прокуратура опротестувала незаконне розпорядження представника Президента, а останній протест відхилив, то прокурор у такому випадку звертається з заявою до суду про визнання акта незаконним. І останнє слово за судом. То чи можна взагалі говорити про те, що прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів, ставить себе над владами?

По-третє, незрозуміло, як прокуратура може поставити себе над конкретними людьми. Навіть в тому випадку, коли прокурор порушує кримінальну справу і проводиться розслідування, то це не означає, що прокуратура стоїть над людиною, оскільки діє «презумпція невинності». Визнати особу винною у вчиненні злочину може тільки суд. А що стосується загального нагляду, то, здійснюючи цю функцію, прокуратура завжди була на сторожі законів про соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи громадян, всіляко захищає їх інтереси, а не стоїть «над людьми».

Зрозуміло, що виконавчій владі не дуже приємно отримувати подання чи протести прокурора в зв'язку з порушенням закону і прав громадян. Але нам байдуже, хто порушує закон. Головне завдання прокурора — вжити всіх заходів для усунення порушень, хоча з деяких об'єктивних причин це не завжди вдається зробити.

Ось приклад. Постановою Кабінету міністрів України від 5 жовтня 1992 року затверджено порядок відшкодування збитків особам, які постраждали від надзвичайних обставин. Пунктом 4 цього нормативного акта передбачено, що для потерпілих від надзвичайних обставин органи державної виконавчої влади, підприємства, установи й організації, а також самі потерпілі можуть купувати за договірними цінами житлові будинки і квартири громадян, державних та громадських організацій у будь-якому населеному пункті України, а у місті Києві та курортних місцевостях — за наявності прописки.

Генеральна прокуратура це положення опротестувала, оскільки відповідно до Закону України «Про власність» власник на свій розсуд володіє, користується і розпоряджається належним йому майном.

Однак, Кабінет міністрів України протест відхилив, посилаючись на те, що «встановлення такого обмеження викликано поважними причинами». І це в той час, коли держава прямує до ринкових відносин. А можливості оскаржити незаконні рішення Кабінету міністрів у Конституційному Суді немає, оскільки його склад Верховною Радою ще не сформовано.

У перехідний до ринкової економіки період було б передчасним усувати прокурора від правозахисної діяльності і в сфері економічних відносин. Питання дотримання законів про власність, приватизацію, податкову, банківську, інвестиційну та зовнішньоекономічну діяльність, а також інших законів, спрямованих на реалізацію економічної реформи і розвиток ринкових відносин, повинні бути під постійною увагою прокурорів. Досить сказати, що лише торік завдяки втручанню органів прокуратури державі було повернуто понад 18 мільйонів доларів США і понад мільйон німецьких марок.

Дебатується питання про те, чи взагалі потрібна функція нагляду за додержанням законів. Відповідно до чинного законодавства контроль за виконанням законів повинні здійснювати місцеві Ради народних депутатів, їх виконавчі і розпорядчі органи та місцева державна адміністрація. Однак, як показують перевірки, ці органи часто не тільки не виконують покладені на них обов'язки, а й самі порушують закон. Тільки в минулому році прокурорами виявлено понад 3 тисячі незаконних правових актів, виданих Радами народних депутатів, їх виконавчими комітетами та представниками Президента всіх рівнів. Як правило, видача таких правових актів пов'язана з перевищенням наданих представникам Президента повноважень, втручанням їх у господарську діяльність тощо.

В умовах послаблення правозахисної функції Рад народних депутатів, а інколи, відверто кажучи, і протистояння в окремих регіонах виконавчих і представницьких органів влади, без дійового механізму забезпечення неухильного виконання законів, проведення в життя реформ буде повсякденно стикатися з великими труднощами, а можливо і приречене на провал. Нині переважну більшість незаконних актів скасовують тільки за документами прокурорського реагування. За останні два роки їх виявлено і відмінено понад 28 тисяч. Ці акти порушували права й інтереси сотень тисяч громадян, великої кількості підприємств та організацій. Тому відсторонення прокурорів від цієї ділянки нагляду безперечно лише завдасть великої шкоди справі зміцнення законності і розбудови правової держави.

Відстоюючи закон, прокуратура бореться не з Радою народних депутатів, її виконавчим комітетом чи представником Президента, як це інколи намагаються подати. Вона бореться саме за них, за їхній авторитет з тим, щоб кожний крок у вирішенні практичних завдань реформи здійснювався в рамках закону.

Сьогодні ні в кого не повинно бути сумнівів щодо того, що державі потрібен орган, який би реально здійснював нагляд за додержанням законів. Верховна Рада України з моменту обрання прийняла понад 200 законодавчих актів. Звичайно, вона не може повною мірою здійснювати належний контроль за додержанням і правильним застосуванням законів, оскільки цілком зайнята законотворчою діяльністю. І в такій ситуації органи прокуратури, які добре володіють практикою нагляду за застосуванням законів, методикою перевірок їх додержання і що найголовніше — за фактами порушень можуть невідкладно вжити відповідних заходів, мають усі можливості й повинні виступати як цілком сформований, дійовий інструмент Верховної Ради для виконання цієї функції.

Крім того, Генеральний прокурор в порядку законодавчої ініціативи може своєчасно поставити перед Верховною Радою питання про внесення змін і доповнень до чинних законодавчих актів.

То чи є необхідність з точки зору історичної практики та з фінансових міркувань створювати якийсь інший орган нагляду за додержанням законів, знявши цю функцію з прокуратури, яка на сьогоднішній день має кваліфікованих працівників та великий досвід у цій роботі? Головна мета правової держави — торжество законності, і домогтися цього без прокурорського нагляду, який згідно з Конституцією України має забезпечувати верховенство закону, на наш погляд, неможливо.

Іван Макарович ГОНЧАР

Українська культура зазнала тяжкої втрати: 18 червня на 83 році життя перестало битися серце Івана Макаровича ГОНЧАРА — видатного скульптора, живописця, науковця, етнографа, збирача скарбів нетлінних, народного художника України, лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка.

Ще у 30-х роках композицією «Тарас — водоноша» Іван Гончар міцно увійшов в українське мистецтво. І за довгі роки плідного життя створив безцінну скульптурну галерею історичних героїв, видатних діячів культури.

На очах у Івана Макаровича руйнувалися церкви, собори, зникали з лиця землі унікальні пам'ятки зодчества і народної культури.

Після одного з пекельних боїв другої світової, чудом лишившись живим, він поклявся, якщо не загине — збиратиме, оберігатиме все створене генієм народу, що ще не піддалося руйнації.

І по закінченні війни із фарбами, олівцями, етюдником він подорожує по Україні, замальовує історичні пам'ятки, збирає рідкісні фотографії, раритетні видання, народне вбрання, рушники, килими, писанки, народні картини «Козака Мамая», твори живопису, козацькі обладунки, з вогню вихоплює ікони.

З 35 років подвижницьких мандрів він зібрав унікальну в історії людства приватну колекцію, якій може позаздрити будь-який державний музей.

До його помешкання на вул.Січневого повстання, 46-2, з різних куточків України та з усього світу сходились ті, кому не байдужа доля українського народу. Тут вони освячувалися Україною. Тут формувалася національна свідомість. Тут гартувалися борці за незалежну Україну.

Іван Макарович своєю творчістю, своїм мистецтвом, зібраними скарбами наближав Соборну Україну.

Музей і його Творець не раз піддавалися репресіям, постійно перебували під недремним оком колишньої держбезпеки.

Лише 1988 року була організована перша персональна виставка Івана Гончара, що довела, який гігантський подвиг звершив митець за роки півстолітньої праці. Мистецька Україна постала на ній, як на долоні.

Він плекав надію на музей, у якому буде репрезентована і його власна творчість, і зібрані ним скарби.

На жаль, сталося так, що Іван Макарович не дождався омріяного музею (і в цьому наша провина також!), в якому власними руками розставив би кожну річ, як йому те лягало на серце.

Пішов од нас великий Митець, будитель духу народного, невтомний сіяч правди і добра, речник національної духовності.

Вічна йому пам'ять і вічний спокій.

Л.Кравчук, І.Плющ, Л.Кучма, М.Жулинський, І.Дзюба, Л.Танюк, В.Чепелик, Ю.Мушкетик, В.Прядка, М.Бєліков, М.Степаненко, І.Шпара, М.Дерегус, В.Олійник, П.Толочко, П.Тронько.

П'ЯТНИЦЯ
25 червня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. телефільм «Повернення Будулая». 4 серія.
9.15 М. Глінка. Патетичне тріо.
9.30 «І святе, і грішне. С. Юфа.
10.00 Молодіжна студія. «Гарт».
11.05 Теніс. Уїмблдонський турнір.
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Талант-шоу.
16.35 Худ телефільм «Війна». 5 і 6 серії.
19.00 УТН.
19.10 Урядовий вісник.
19.40 Прем'єра телефільму «Все дуже просто...». («Укртелефільм»).
20.10 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Блага вість з Ріком Реннером.
22.15 Літературно - мистецька студія «Основа». Дивовижні птиці Ліди Палій.
22.55 Чемпіонат світу з настільного тенісу.
23.20 УТН.
23.30 Нічний кінозал. Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Супермен».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Олеся і компанія.
8.50 Фільм — дітям. «Шістнадцять дівчат з шістнадцяти міст».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 Концерт чоловічого хору МІФІ.
12.10 П. Штейн, А. Ремез. «Гренада». Фільм-вистава.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Теніс. Уїмблдонський турнір.
16.05 Таланти і поклонники.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Татарстан: у пошуках себе».
17.40 Погода.
17.45 Людина і закон.
18.15 Америка з М. Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Худ. фільм «Арифметика вбивства».
«ВІД» представляє:
22.35 Політбюро.
23.00 Новини.
23.30 Музобоз.
0.10 Автошоу.
0.25 Програма «Х».
0.50 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.25 Час ділових людей.
7.55 Поклик Водолія.
8.50 Великий скандал.
9.05 На концерті Тамари Гвердцителі.
10.05 Біла ворона.
10.50 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 184 серія.
11.40 Золота шпора.
12.10 Подолання. Художник Ф. Дьомін.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Іжиця.
13.55 Пісні над Кіжами.
14.40 Телебіржа.
15.10 Там-там-новини.
15.25 Студія «Рост». Кенгуру.
15.55 ТрансРосефір. Зірка, що згасла?
16.25 Мінарет.
16.55 «Дівчинка, яка написала слово «свобода». Худ. фільм. 1 серія.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Бумеранг. Телешоу.
20.20 Живе слово. Молитва до мови.
20.50 Рок-фестиваль «Тарас Бульба-92». 8 та 9 частини.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.35 Абзац. Продовження.
23.00 У стилі джаз-ретро.
23.20 Теніс. Уїмблдонський турнір.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 Мультфільми.
13.40 На екрані Чарлі Чаплін. Худ. фільм «Бродяга».
14.05 Відеомузика.
14.10 Худ. фільм «Кінець імператора тайги». Пригодницький фільм.
15.45 Відеомузика.
19.55 Мультфільми.
20.10 «1000+1 реклама».
20.15 Худ. фільм «Біглз». Фантастика.
21.45 Відеомузика.
21.55 «1000+1 реклама».
22.00 Худ. фільм «Картина». Трилер.

СУБОТА
26 червня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Вас запрошує цирк.
9.20 П. Чайковський «Іоланта». Вистава Одеського театру опери та балету.
10.55 Теніс. Уїмблдонський турнір.
11.50 Телетехнотека.
12.10 На іменинах у Ірчика. Музична програма.
13.10 Доброго вам здоров'я. Відповіді на листи.
13.40 Вервиця.
14.10 Для маленької компанії.
15.00 УТН.
15.10 Клас-юніор-бізнес.
16.10 «Ліза і Олександр». Дует з Криму.
16.55 Клуб 700. Міжнародна християнська програма.
17.25 Надвечір'я.
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.10 Хроніка МВС.
19.25 Реклама.
19.30 Весвітній спортивний огляд «Жиллетт».
20.00 Вікно в Америку. Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Арт-майдан.
23.05 Худ. фільм «Унікум».
0.30 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.35 Прес-експрес.
6.45 Суботній ранок ділової людини.
7.30 У світі двигунів.
8.00 Погода.
8.05 «Марафон-15» представляє.
8.30 Ельдорадо.
9.00 Автограф по суботах.
9.30 Книжковий двір.
10.10 «Недорожні нотатки, або Подорож з «Соні» у пошуках Америки».
10.35 Авіакосмічний салон.
10.50 Музичний кіоск.
11.20 Обличчя влади.
11.35 Фільми режисера Г. Панфілова. «Валентина».
13.10 Прем'єра мультфільму «Принц і русалочка».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Гроші і політика.
14.55 Спортивна програма «Ультра — сі».
15.40 Червоний квадрат.
16.20 Щасливий випадок.
17.20 Худ. фільм «Справжній». (США). Вперше.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Браво.
21.40 Що? Де? Коли?
22.40 Студія «Резонанс» представляє.
23.00 Новини.
23.25 «50×50».
0.45 Теніс. Уїмблдонський турнір.

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.50 Джерела.
8.20 Вінілові джунглі.
8.50 Студія «Рост».
9.20 «Лад»-галерея. Казки життя. Валерій Даувальдер.
9.50 Козирна дама.
10.20 Сигнальний екземпляр.
10.30 Публіцистична програма «45».
11.15 Кінотеатр повторного фільму. «До побачення, хлопчики».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Пілігрим.
14.05 Телеконкурс юристів.
15.05 Натура, що зникає. Програма Льва Аннинського.
15.50 «К-2» представляє: «Зірки Америки».
16.20 Футбол без кордонів.
17.15 Фільм-прем'єр.
17.35 Спомин про Лисенка.
Студія «Укртелефільм» представляє:
17.55 Стоп-токінг.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільми.
19.30 CNN.
20.00 Хіт-рік.
20.30 3×200.
20.45 Студія РА: «Подробиці».
21.05 Візитка.
21.10 Сьогодні на сьогодні.
21.20 КВК-93.
22.30 СІТ-3.
22.40 Астрологічний прогноз на тиждень.
22.55 Віннер — до...
23.05 Субота... Вечір...
23.35 Віннер — після...
23.45 СІТ-3.
23.50 Теніс. Уїмблдонський турнір.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.55 Мультфільм «Аліса в Країні чудес».
12.35 Худ. фільм «Чудовисько». Комедія.
14.15 Відеомузика.
19.00 Мультфільми.
19.15 «35 хвилин джазу».
19.50 «1000+1 реклама».
19.55 На екрані Чарлі Чаплін. Худ. фільм «За кулісами сцени».
20.35 Худ. гостросюжетний фільм «Тіло-двійник».
22.15 Кіноанонс тижня.

НЕДІЛЯ
27 червня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
10.00 Теніс. Уїмблдонський турнір.
10.55 Муз. фільм «Мелодії і ритми молодості».
11.20 Менора.
12.05 І знову разом.
13.00 Канал «Д».
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.40 Концерт на майдані Незалежності у День Києва.
17.35 Програма мультфільмів.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Плеяда.
20.15 Телефільм «Хто сіє в душу».
20.25 Мультфільм «Літаючий будинок». 26 серія.
21.00 Кінопроба. Телегра.
22.00 Будьте з нами.
23.20 Спорткур'єр.
23.30 Ретрокінозал. Худ. фільм. «Повітряний візник».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.00 Година сили духу.
8.00 Центр.
8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Денвер — останній з динозаврів».
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Тираж «Спортлото».
9.45 Ранкова зірка.
10.35 Військове ревю.
11.05 Прем'єра телефільму для дітей «Пригоди Чорного Красунчика» (Англія).
11.30 Клуб мандрівників.
12.20 Нове покоління. Успіх.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — «Локомотив» (Москва). У перерві — Новини.
15.55 Живе дерево ремесел.
16.00 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
17.45 Новини.
18.00 Променад у Маріїнському.
18.55 Погода.
19.00 «Екрану» — 25: неювілейна розповідь про ювілей.
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 «Гімн красі». Супер-шоу Консая Ямомото.
23.00 Новини.
23.25 Таємнича погоня.
23.50 «Леді зникає». Худ. фільм.
1.25 Теніс. Уїмблдонський турнір.

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

8.05 Студія «Рост». Музичний клас.
8.35 Ностальгійні посиденьки.
9.05 Кращі ігри НБА.
10.05 Ати-бати...
10.35 Кіпрас Мажейка. Репортажі з «Малої Європи».
11.05 Музей кіно. «Останній місяць осені». Худ. фільм.
12.40 Шість соток.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 Російська енциклопедія. «Цариця муз і краси». Зінаїда Волконська.
14.20 Ляси.
14.50 Букет для вас. Міжнародний фестиваль квітів.
15.35 Театр одного художника. М. Башкирцева.
15.55 У світі тварин.
16.55 Чарівний світ Діснея. «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ».
17.50 Студія «Укртелефільм» представляє: «Родина». В гостях у народної артистки України Раїси Кириченко.
18.40 Світ людини.
19.00 Візитка. Олена Косяченко.
19.05 Мультфільми.
19.30 CNN.
20.00 Вечір з «Роксоланою».
20.30 Джуві-шоу.
20.50 Сиди і дивись.
21.00 Худ. фільм «Сеньйорита». 11 і 12 серії.
21.55 Чорним по білому.
22.00 Шоу-тайм.
22.30 СІТ-3.
22.40 Мої друзі.
22.55 Ну, це вже взагалі.
23.15 Опівнічний парад.
23.45 СІТ-3.
23.50 Теніс. Уїмблдонський турнір.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.00 Мультфільм «Дивовижний велетень».
13.40 Худ. фільм «Сказання про те, як цар Петро арапа оженив». Комедія.
15.20 Музична пауза.
19.45 Мультфільми.
20.00 «1000+1 реклама».
20.05 Худ. фільм «Твіст знову у Москві». Комедія.
21.35 Кіноанонс тижня.
21.50 Худ. фільм «Виклик». Бойовик.

Колектив Міністерства фінансів України висловлює глибоке співчуття заступнику міністра фінансів України, начальнику Державної податкової інспекції В. П. Тентюку з приводу трагічної смерті брата

ТЕНТЮКА Анатолія Петровича.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311116.

1, 3, 4, 5 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».